

MOLLA AHMED EL-CEZERÎ'DE BİLİŞ VE OLUŞ
Eğitim Perspektifinden Bir İnsan Tasavvuru

Naşide ŞANLI

DTA Yayıncılık | DTA Publishing

Yayın No | Publication Number: 28

Kitap Adı: Molla Ahmed el-Cezeri' de Biliş ve Oluş - Eğitim Perspektifinden Bir İnsan Tasavvuru

Book Title: Cognition and Being in Molla Ahmed al-Jazari - A Concept of Humanity from Educational Perspective

Yazar | Author: Naşide ŞANLI | orcid.org: 0009-0008-8077-5282

Editör | Editor: Ahmet ÖZALP | orcid.org: 0000-0002-6514-019X

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book

Yayın Tarihi | Publication Date: Ocak 2025 | January 2025

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 13.5 x 21

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 151

ISBN: 978-625-95541-1-2

DOI: 10.70717/DTA.9786255959003

Atıf Bilgisi | Cite as: Şanlı, Naşide. *Molla Ahmed el-Cezeri' de Biliş ve Oluş -Eğitim Perspektifinden Bir İnsan Tasavvuru*. Bursa: DTA Yayıncılık, 2025

- Eğitim | Education
- Din Eğitimi | Religious Education
- Molla Ahmed el-Cezeri | Molla Ahmed al-Jazari

Kapak ve Mizanpaj | Cover Design and Layout

Samet TORUN - Ahmet TUNÇDEMİR

Sertifika Numarası | Certificate Number: 74919

Yayıncı | Publisher: DTA Yayıncılık Bilişim Ltd. Şti.

Oduluk Mah. Akademi Cad. Zeno Business Center 2C/28 Nilüfer/Bursa

Telefon: +90 507 227 1297

e-posta: bilgi@dtayayincilik.com.tr

web: www.dtayayincilik.com.tr

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

Sertifika Numarası: 47479

Copyright © Bu Eserin bütün hakları DTA Yayıncılık'a aittir.

Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Copyright © All rights of this work belong to DTA Publishing.

Without the permission of the publishing company, the whole or part of the book cannot be printed, published, reproduced or distributed electronically, mechanically or through photocopying.

MOLLA AHMED EL-CEZERÎ'DE BİLİŞ VE OLUŞ
Eğitim Perspektifinden Bir İnsan Tasavvuru

Naşide ŞANLI

Bursa 2025

Naşide ŞANLI

Şırnak doğumlu Naşide Şanlı, ilkokul ve ortaokul eğitimini Şırnak'a bağlı Kasrik Beldesi Meşeiçi Şehit Bülent Deveci İlköğretim Okulu'nda tamamlamıştır. Lise eğitimini Açık Öğretim İmam Hatip Lisesi'nde, hafızlık eğitimini Şırnak'ın Cizre ilçesinde Nuh Nebi Kız Hafızlık Kursu'nda almıştır. Daha sonra Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitirip 2021 yılında başladığı yüksek lisans yolculuğunu "Eğitim Açısından Molla Ahmed el-Cezeri'de İnsan Kavrayışı" başlıklı teziyle tamamlamıştır.

Born in Şırnak, Naşide Şanlı completed her primary and secondary school education at Meşeiçi Şehit Bülent Deveci Primary School in Kasrik Town of Şırnak. She received her high school education at Open Education Imam Hatip High School and her Quran memorization training at Nuh Nebi Girls' Quran Memorization Course in Cizre district of Şırnak. Later, she graduated from Şırnak University, Faculty of Theology and completed her master's degree journey, which she started in 2021, with her thesis titled "Human Understanding in Molla Ahmed el-Cezeri from an Education Perspective".

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar Listesi.....	7
Takdim.....	9
Ön Söz	13
Giriş.....	19
1. Araştırmanın Konusu.....	20
2. Araştırmanın Amacı.....	22
3. Araştırmanın Önemi.....	23
4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	24
5. Araştırmanın Yöntemi.....	26

BİRİNCİ BÖLÜM

MOLLA AHMED EL-CEZERÎ

ŞEYH AHMED B. MUHAMMED EL-CEZERÎ

1.1. Nesebi ve Hayatı	30
1.1.1. Nişânî.....	31
1.1.1.1. Melâ veya Mele.....	32
1.1.2. Doğum Tarihi ve Yeri	35
1.1.3. Vefatı.....	35
1.2. İlmi Kişiliği	36
1.3. İtikâdî ve Fıkhî Mezhebi.....	37
1.4. Tasavvuf Çizgisi.....	38
1.5. Eserleri.....	39
1.5.1. Divan İsimli Eseri.....	39
1.5.2. Divan'ın El Yazması Nüshaları	42
1.5.3. Divan'ın Şerhleri.....	43
1.5.4. Divan Üzerine Yapılmış Akademik Çalışmalar	45
1.6. Molla Cezerî ve Divan'ının Önemi Üzerine	48
1.7. Divan Okuma Geleneği ve Bunun Entelektüel Çevrelerdeki Etkisi.....	50

İKİNCİ BÖLÜM

MOLLA AHMED EL- CEZERÎ'NİN

DÜŞÜNCE DÜNYASI

2.1. Tasavvuf Düşüncesinde Varlık Doktrinleri.....	56
2.1.1. Vahdet-i Vücut.....	60

2.1.2. Vahdet-i Şühud	62
2.2. Bir Vahdet-i Vücut Takipçisi Olarak Cezerî	64
2.3. Cezerî'nin Bilgi Kavrayışı	70
2.3.1. Cezerî'de Bilginin Kaynakları	72
2.3.1.1. Duyu	75
2.3.1.2. Akıl	76
2.3.1.3. Rivayet/Doğru Haber	78
2.3.1.4. Kalp	80
2.3.2. Cezerî'de Bilginin Türleri	82
2.3.2.1. Cezerî'nin İlim ve Marifet Anlayışı	84
2.3.2.2. Ayne'l-yakîn ve Ayne'l-'iyân Bilgisi	85
2.3.2.3. Nazari ve Kalbi Bilgi	86
2.3.2.4. Kâl ve Hâl İlmi	87
2.3.2.5. Kitabî Bilgi ve Aşk Bilgisi	88

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
EĞİTİM AÇISINDAN MOLLA AHMED
EL-CEZERÎ'DE İNSAN KAVRAYIŞI

3.1. Molla Cezerî'de İnsan Tasavvuru	100
3.1.1. İmajda Çokluk Varlığı Olarak İnsan	103
3.1.2. Hakikatte Birlik Varlığı Olarak İnsan	105
3.2. Çokluğun (İnsanın) Mutlak Bir ile İlişki Biçimleri	110
3.2.1. Biliş Yoluyla Kutsalla İlişki Biçimleri: İlim, Marifet, Nazari ve Kalbi Bilgi	112
3.2.2. Oluş Yoluyla Kutsalla İlişki Biçimleri: Hâl, Aşk ve Eylem	116
3.3. İnsanın Sürekli Biliş ve Oluş Hali Olarak Eğitim	121
Sonuç	125
Kaynakça	133
Dizin	145
Extended Summary	147